

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felolós szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Állásfoglalásunk a buvárharcban.

A korlátlan buvárharc tényleges eredményeiről csak akkor fogunk tájékozódhatni, ha e félelmetes víziakalmatosságok parancsnokai néhány heti munka után kiindulási bázisukra visszatérve, illetékes hatóságuknak részletesen be fogják számolni a lefolytatott harc arányairól és hivatalosan megállapítható lesz az elsülyesztett hajók száma. Egyelőre inkább csak az a kérdés érdekelhet bennünket közelebbről, hogy a központi hatalmak által proklamált és tényleg már meg is kezdett korlátlan buvárharc milyen irányban s minő mértékben befolyásolja a semleges államoknak velünk szemben követendő magatartását?

Hivatalos formában még csak Amerika első fontos elhatározását ismerjük. Wilson rövid megfontolás után a Németországgal való viszony megszakítása mellett döntött. Ám mivel a diplomáciai viszony megszakítása még nem jelent tényleges hadüzenetet, Amerikát illetően sem vagyunk még egészen tisztában állásfoglalásának végső következményeivel.

Érthető, sőt nagyon is érthető, hogy a minden szavával és minden tétével kizárólagos amerikai érdekeket védő Wilson az európai semlegesekkel szeretne volna kikapartatni a gesztenyét a parázból. Ugyanaz a Wilson, akinek nem volt szava az entente megnyomóító rendszabályai ellen, amelyek végéig korlátozták az európai semlegesek szabad mozgását s ugyan az a Wilson, aki némán tűrte a szuverén és semleges Görögország csúfos megálázását, most azzal a cinikus óhajjal fordult Európának már eddig is sokat szenvedett neutrális országaihoz, melyekre a Németországgal való háborus konfliktus már csak földrajzi helyzetük miatt is végső veszedelmet jelentene, hogy azonosítsák magukat az amerikai állásponttal és szakítsák meg ők is a diplomáciai összeköttetést ezzel a hatalommal.

A buvárhárcban állást foglalt a

magyar képviselőház. A miniszterelnöknek a külügyminiszter ural egyetértőleg megállapított nyilatkozata újból kifejezésre juttatta a Németországgal való szolidaritást s meggyőző módon igazolta, hogy a korlátlan buvárhárc elől többé ki nem térhetünk. Nyilatkozata nagyban hozzájárult a nagyszerű fegyvernem alkalmazásához fűződő reményességek megszilárdításához. De talán miniszterelnök kijelentéseinek is fontosabbnak tekinthetők az ellenzéki vezéreknek ez alkalommal tett nyilatkozatai. Andrassy, Apponyi és Rakovszky összhangzatos beszédeiből kitűnt, hogy politikai életünk e kitünőségei teljesen átértették a helyzet komolyságát, amiért is, ellenzéki érzelmeik ellenére, feltétlenül helyeselték a tett intézkedéseket.

Az előbb entente barát, most meg pacifista Károlyi kényelmetlen helyzetében ezuttal az amerikai magyarságot toltá előtérbe. Mintha bizony amerikai véreink sorsa nem aggasztana valamennyiünket, de a nemzet mostani súlyos helyzetében — sajnos — az amerikai magyarságnak épp úgy kell viselnie a világhistóriai helyzet összes következményeit, mint a kintrekedt tíz millió németnek s a majdnem két millió osztráknak. Nem is szólva arról, hogy a buvárhárc másfélmillió tonna tartalmu német hajókat és a rengeteg német tőkét is komolyan veszélyezteti.

A rendkívül komoly helyzetet mi sem bizonyítja inkább, mint az, hogy gróf Andrassy Gyula, aki eddigi beszédeiben mindig a békét sürgette, ezuttal csalódottan és rezignáltan bevallotta, hogy összeomlott a gyors békéhez fűződött minden reménysége.

»Éppen, mert a békét akarom, mondotta Andrassy gróf, hangoztatom azt, hogy a békét tárgyalásokkal elérni többé már nem lehet s hogy ma a legenergiusabb harcnak az ideje állott elő. Ezzel az állapottal szemben alkudozásnak nincs helye.«

Nem tudjuk, meg fogja-e szivlelni Károlyi Mihály gróf ezt a komoly intelmet, de hitünk és meggyőződésünk, hogy Andrassy ezuttal nem csak a maga és pártja nevében beszélt, hanem a magyar nemzet legbensőbb érzelmeinek volt hű tolmácsolója.

A közegészségügyi bizottság gyűlése.

— Szóba került a Bárány-szálló. —
— A foglyok kilakoltatását fogják kérni. —

A közegészségügyi bizottság tegnap délután 3 órakor rendes gyűlést tartott Werner Adolf dr. elnöklete alatt, amelyen az első programszerű pont a tisztí főorvos jelentése volt az újabb himlő esetekről. A tisztí főorvos jelentése szerint december hó 31-ike óta a mai napig tíz himlőmegbetegedés történt, amelyek közül egy meggyógyult, három pedig meghalt. Röviden megemlékezett minden egyes himlő esetről, keletkezésükről és a velük kapcsolatos intézkedésekről. Az intézkedések lényege mindenütt a beteg azonnali elkülönítése a járványkórházba és a lakás szigorú elzárása 14 napra, az összes lakók beoltása. Jelenti továbbá, hogy a megszorodott teendők pontosabb ellátására orvosi segítséget kért és kapott és így a holnaptól kezdődő, bárki részére ingyenes himlőoltásokat személyesen fogja végezni és a himlő esetek körüli eljárásához több ideje lesz. Jelentett továbbá, hogy a járványkórházba a telefont bevezetteti és a megszorodott beteglétszám ellátására több ápolónőt alkalmazott.

A bizottság néhány kérdés feltevése után a tisztí főorvos referálásával azzal vette tudomásul, hogy azt az időpontot majd hozza a bizottság tudomására, amikor az általános kényszeroltás elrendelése szükségessé válik.

Ezután Tury Mátás kir. tanácsos a Bárány-szálló beli állapotok megszüntetésére kérte fel a bizottságot. A több ízben tett felszólalás ugyilátszik nem vezetett es ügyben eredményre, mert még eddig semmi sem történt. Követeli a polgárság egészségének megóvása érdekében az ott elhelyezett foglyok kitelepítését. Ugyanilyen értelemben szólalt fel dr. Róna Dezső kórházigazgató is és erősen kritizálta az ottani állapotokat.

Még néhány ilyen irányu felszólalás után dr. Pollerman Artur tisztí főorvos azt a felvilágosítást adta, hogy a Bárány-szálló beli állapotok megszüntetésére megtörtént minden intézkedés. Az épület lebontása, mint a legmegfelelőbb, sok okból most még keresztül nem vihető, a katonai élelmezési raktár parancsnoka a foglyok kilakoltatását több okból ellenste. Így mint egyedüli megoldási mód egy új cementgödör építése vált szükségessé. Ezt az építést már a tanács jóváhagyta, munkaerő és anyag is teljesen rendelkezésre áll, a beállott és hetek óta tartó hideg azonban megakadályozta a munkálatok megkezdését. Amint az idő enged, minden gyorsan fog előrehajadni.

A bizottság a tisztí főorvos válaszát tudomásul vette Róna Dezső dr. kivételével, aki azt javasolta, hogy a bizottság kérje a tanácsot, tegyen meg minden lehetőt a foglyok kilakoltatására. A bizottság a javaslatot elfogadta.

Evetovics János

előadása a Liceumban.

Szép közönség gyűlt egybe vasárnap dél után a városi székház közgyűlési termében, hogy meghallgassa Evetovics János, bácsi prépost plébános, országgyűlési képviselő, előadást: Baja város és környéke a török hódoltság alatt. A tudós előadó már évek óta nagy szeretettel és eredménnyel kutatja Bács-Bodrog megye és Baja város történeti múltját s mostani előadása is, mely eredeti levéltári kutatáson alapszik, sok új és érdekes adattal gazdagította Baja város múltjára vonatkozó tudásunkat.

Werner Adólf dr. főgimnáziumi igazgató, a Szabadlicéális Szövetség elnöke, üdvözölte a tudós előadót, akit a Baján töltött évek kedves emlékei kivül történeti munkássága is erős szálakkal fűz Baja városához s beszédében rámutatott arra, hogy a Szövetség a Baja város múltjáról szóló előadásokkal a város iránti érdeklődést és szeretetet, a lokálpatriotizmust akarja növelni és erősíteni s így tulajdonképpen a jövő érdekében dolgozik amely a múltban gyökeredzik.

Ezután átadta a szót az előadónak.

Az érdekes és tanulságos előadást, sajnos, a helyszűke miatt nem közölhetjük egész terjedelmében, de a gondolatmenetet főbb vonásokban itt adjuk:

A küzdelmes múltba való merülés erőt, bátorságot ad a jelen titáni harcaiban, biztató reményt nyújt a jövőre nézve, mert a mint a múltban megvoltak, éppen megvannak és meglesznek a jelenben is a providencialis államférfiak akik a patakokban kiömlő vért és az itthon maradtak verejtékét és könnyeit egy szabb jövőért fogják gyümölcösöztetni — utódaink boldogítására.

Bács megye és Baja várs történelmével tudományosan foglalkozó tudós előadó ezzel a jól eső és biztató tudattal vezeti be a hallgató közönséget városunk múltjába, a honnan bemutat egy-két képet, nem az egészből, csak a török hódoltságból (1526—86.) és az ezt közvetlenül követő időktől. Keretként mindig ott találjuk a vármegyét a várossal közvetlenül szomszédos vidékkel együtt.

Az Árpádok korában szereplő, a mohácsi vész előtt már virágzó, Mátyás királytól Czobor János, Márton és Imre grófoknak adományozott Baja nemcsak a Bács megyei, hanem délmagyarországi ipar és kereskedelem központja.

A török hódoltság alatt megváltozik a kép. A még Hollós Mátyás király alatt 12 várral, 28 várossal, 529 helységgel, 498 jelentékeny birtokossal bíró Bácska már a XVII. században a história szerint szárnalmas képet nyújt. A vidékeket végtelen tavak, roppant álló mocsarak lepik el. A szomorú sorsban osztozkodik Baja városa is, a török hódoltság romboló képét megérzi ez is.

Ismeretes dolog, hogy a hódoltság alatt Baja a szegedi szándákhöz tartozik. A szándzsák szabádkai, titeli, zombori, bácsi nahije s Baja is ilyen nahije főhelye. A helységek, melyek ide tartoztak, ma is szépen virágzó helységek, de néhány köztük eltűnt (Aranyos, Szt. Pál stb.) Ungnád Dávid utelirása (1572) még Baja kicsiny várában 50 lovast és sok vitézt említ (szerb nemzetiségű török zsoldosok). De már Wonnar német író 1612-ben Baját, mint nyomorult falut említi, amelynek váróve földből hányt sáncok-

kal — palánkkal — van körülveve. Ugy lát-
szik Baja a hódoltság elején még nem sokat
veszít virágzásából, de a későbbi pusztítást az
sem kerülheti el. A magyar és török csapatok
nincsenek valami jó szomszédságban, örökös
csetepaték játszódnak le közöttük, amiknek
nyomában csak a pusztulás járhat. A dunán-
tuli magyar seregek meg-meglepi Baját is, a
már török fészkek. Thuigon v. Tojgun budai
basa, a bécsi udvarnál be is panaszolja őket,
hogy nem tisztelve a szultán és I. Ferdinánd
közötti békefeltételeket, Bátánál átkeltek a
Dunán, megtámadták a Baján tanyázó őrséget,
az erődket fölgyújtották és pusztítva siettek
vissza. Mem csoda tehát, ha Baja már 1612-
ben nyomorult falu.

Buda várának visszavétele után a török
hódoltság megszűntével megkezdí működését
az u. n. Commissio neoacquistica (jogvizsgáló-
bizottság). A magyar törvényhozásnak bölcs
intézkedése, hogy a történeti múlttal dicsekvő
családok birtokaikba visszahelyeztessenek s
ezáltal a hajdani fény ismét fölragyogjon.
Csakhogy a föllandülésnek sok gátja van. A
súlyos közterhek, a birtokosok perlekedései
a földesuri jogok fölött hátráltatják ezt.

Az 1722-iki első bajai, — mondjuk Bács-
Bodrog megyei közgyűlés — meggyőző nyel-
ven beszél a közterhekről. Ezen a közgyűlés-
en 5 mezőváros és 42 falu (ma már egyik
sem létezik) képviselői jelennek meg. A köz-
gyűlés követelése, hogy a megye a közgyűlés
kebeléből kiküldött négy teljes hatalmu kép-
viselőt bármilyen adó és közteher kivetésekor
meghívja. A négy képviselő tudta nélkül a
természetben levő megadóztatás, a végvárakba
vagy a határőrvidékre való faszállítás és egyéb
fuvarozás elrendelhető ne legyen.

A közgyűlés határozatának eredményéről
haligat a krónika. Nem csoda, hisz a két
megye, Bács és Bodrog, illetve ezek főispán-
jai, a kalocsai érsekek, Széchenyi Pál és
Csáky Imre grófok, mint Bács megye főispán-
jai és gróf Czobor Márk Bodrog megye főispán-
ja nyílt harcban állanak.

Gróf Czobor Márk ugyanis hosszas küzde-
lem után Baja városát és vidékét, mint a
török hódoltság előtti ősi birtokát visszakapja.
(1726) Mint Bodrog megye főispánja itt res-
taurál is, sőt mint földesur a várossal szer-
ződést köt. A várost minden királyi privile-
giumával megtartja, de a városban levő min-
denféle uraságot illető beneficiumokat a vá-
rosnak engedi át 12 esztendőre 15600 frt.-ért,
mely összeget egy év leforgása alatt a város
megfizetni köteles.

A szerződésből kitűnik az is, hogy a város
lakóinak egy része az egyes uradalmi pusztá-
kon, mint bérlők laktak. A szentistványi,
garai, bikityi praediumokon lakók és a vá-
rosban házzal bírók a várossal kötött szer-
ződésre kötelezve vannak s a város harcaib-
ban részt vesznek, de a földesurnak is min-
den kötelezettséggel tartoznak, mint a falusiak,
míg az említett birtokon laktak, vagy annak
előnyeit élvezik. Ezeket azonban a város bár-
mikor visszaveheti kebelébe. Innen Szállás-
város eredete. A restálás árát, 10000 forintot
a szerződésben megjelölt módon és időben
excukcio terhe alatt azonban kötelesek meg-
fizetni.

Ezzel az új birtokos Baja és az uradalom
közötti viszonyt rendezí, de nem megy oly
könnyen a dolog a kalocsai érsekséggel.
Hosszu, áldatlan per keletkezik a kettő kö-
zött a földesuri jogok miatt.

Már 1727. év júniusában az érseki provisor
és a vármegyei bizottság kiszállt Baján. Az
érseki provisor tiltakozik gróf Czobor birtok-
elfoglalása ellen, visszaköveteli az érseki ura-
dalom részére Csávolyt, Istvánmegyét, Pör-
bolyt és Szeremlét. Hogy e pörlekedések
visszahatással voltak a jobbágyakra is, annak
bizonyosága az a csávolyi lázongás, amely a
kilenc d beszédésére kirendelt Adámovits Bálin-
tot fegyveres ellenállással várta. De emellett
ép oly érdekesek Baja városára Istvánmegye
és Csávoly birtoklási joga miatt keletkezett
per alkalmával felvetett kérdések és tanu-
vallomások is.

Czobor Márk halála után fia József veszi
át a birtokot, akinek valami nagy öröme
nem telt benne, mert csakhamar bérbe ki-
nálna a szép dominiumot. A kalocsai érsek-
séggel és másokkal (Latinovits Dániel) támadt
ellentétek miatt szabadulni óhajt attól. Így a
bajai dominium a Vajaiak, majd 1750-ben
gróf Grassalkovits Antal kezébe kerül, kinek
szintén pere van az érsekséggel a Csávolyi-ut
körül és Istvánmegyei földek hová tartozását
illetőleg.

Sajnos, az idő rövidsége miatt itt a tudós
előadónak meg kellett szakítania érdekes elő-
adását. Csak még az ifjuságot buzdítja Baja
városnak és megyéjének tanulmányozására és
figyelmét felhívja Iványi István ny. főgimn.
tanár műveire, melyek kalauzaik lehetnek e
téren való működésükben.

A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta
az illusztris előadót s valóban értékes előadá-
sának befejeztével zajos tapsokkal jutalmazta
és meleg óvációban részesítette.

Tűz az ipartestületben.

— A sebesülteket megmentették. —

Tegnap délután igazán nagyarányúvá és
végetessé válhatott volna könnyen az a tűz,
amely az ipartestület főépületének tetejét el-
hamvasztotta. Egyelőre még ki nem derített
okból — valószínűleg lappangó kémény tes-
folytán — kigyúladt a főépület padlása. A
tűz még a délelőt folyamán keletkezhetett,
de csak délután lettek figyelmesek a szokatlan
hőszégre és a tetőn kitóduló füstre.

A tűzörség azonnal ott termett és hozzá-
fogott a terem felől az oltáshoz. Ugyanakkor
Tóth hadnagy ügyeletes kórházi tiszt vezetésé-
mellett Oláh Béla ezredorvos kórházparancsnok
utasításai szerint a leggyorsabb tempóban példás
rendben történt a sebesültek eltávolítása. Azután
ugyancsak a katonaság segítségével szintén dísz-
retre méltó gyorsasággal a főépület minden
butorát kihozták. Ez alatt a tűzoltóság már
az utca felől is támadta a tüzet és így a már
már beomlással fenyegető menyezetet meg-
mentette.

Ez alatt az után Oltványi rendőrkapitány
tartotta fenn a rendet megfelelő számú csend-
őrséggel. A tüzet így kb. másfél óra alatt
teljesen lokalizálták és mihamar el is oltották.

Az épület tűz ellen biztosítva volt ugyan,
de a kár mégis a mai viszonyok mérlegel-
ésével igen nagy.

— A petróleum-jegyek 2. számú szel-
vényeinek folytatólagos beváltásához szükséges
petróleum megérkezett és február 20-ától kezd-
ve Drescher Gyula, Hirschler Vilmos és Roll-
berg Dávid tüzletében kerül kiosztásra. Csak a
2. számú szelvények kerülnek beváltás alá.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága f. hó 24-én délután 4 órakor közgyűlést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Polgármesteri jelentés a közigazgatás állapotáról. 2. Ó császári és apostoli királyi Felségének I. Ferenc József elhunyt alkalmából kifejezett részvényt nyilatkozatért legfelsőbb szives köszönetét tudató főispáni leirat. (Főjegyző.) 3. Az igazoló választmányának az I. és III. kerületben megjelent törvényhatósági bizottsági tagválasztásra vonatkozó jelentése. (Főjegyző.) 4. Tanácsi javaslat az 1915. és 1916. évekre utalványozott rendőrségi államsegély felhasználása tárgyában. (Rendőrfőkapitány.) 5. Az 1916. évi november hó 1. napja után szolgálatba lépett alkalmazottak háborus segélye. (I. aljegyző.) 6. Községi segélyalap véleményező bizottságának megalakítása. (Főjegyző.) 7. Egyenesadó felszólamlási bizottság két tagjának megválasztása. (Adóügyi tanácsnok.) 8. Az 1909: X. t. c. 55. §-a szerint alakítandó adófelszólamlási bizottság megalakítása. (Adóügyi tanácsnok.) 9. Gyermekvédő-telep bizottságának újra alakítása. (I. aljegyző.) 10. A bajai m. kir. honvéd állomásparancsnokság átírata a hősi halált halt katonák sírjainak gondozása ügyében. (Gazdasági tanácsnok.) 11. A bajai izr. szent egylet kérvénye a jelenlegi izr. temető és a szomszédságában megvásárolt telek közötti dűlőút áthelyezése iránt. (Főjegyző.) 12. Máthéza-pusztá V. és VII. ik majorsága haszonbérlinek kérvénye a fizetési határidők módosítása iránt. (Gazdasági tanácsnok.) 13. József városi áll. óvoda céljaira bérbevett lakház bérletének meghosszabbítása. (Gazd. tan.) 14. Kéményseprő iparosok kérvénye a seprési díjak felemelése iránt. (Rendőrfőkapitány.) 15. Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének a beteg és rokkant vidéki hirlapírók tudóstelepeinek felépítéséhez anyagi támogatás iránti kérvénye. (Főjegyző.) 16. Három évi próba-időre megválasztott Alexy Dezső műkertész véglegesítése. (Gazd. tan.) 17. Király Gyula zálogintézeti ellenőr szabadság iránti kérvénye. (Főjegyző.) 18. Móder Alajos irodatiszt szabadság iránti kérvénye. (Főjegyző.) 19. Dr. Beczásy Gyula nyug. városi tiszti orvos kérvénye a tiszti főorvosi teendőik ellátásáért való javadalmazása iránt. (Főjegyző.)

— **Adományozás.** Weisz Samu iskolai alapítvány gyanánt leendő kezelés céljából az állami elemi népiskolák részére két darab száz koronás, együttesen 200 koronáról szóló hadikölcsönkötvényt adományozott. A nemesszív emberbarátnak ezen az uton is kifejezem legbensőbb köszönetemet. Movoth István, ügyv. igazgató.

— **Palotai Irén: Az Adria.** A szabadliceális szövetség legközelebbi előadása vasárnap délután fél 5 órakor a városháza nagytermében egy igen érdekes kérdést a magyar tengernek sokat vitatott, nagy jövőjű problémáját fogja felölelni Palotai Irén cisztercita tanár értékesnek ígérkező előadásában. A nagyközönség ujszerű témát kap a több oldalról megvilágított Adria kérdésben és így a liceális szövetség ezen előadása is telt házzal számíthat. Jegyek kaphatók Kollár A. és Wagner A. könyvkereskedésében egyszeri belépő 60 fillér.

— **Védekezzünk a himlő ellen.** A tiszti főorvosi hivatal a következő hirdetményt tette közzé: Ottassa be magát mindenki, aki öt éven nem volt, himlő ellen. A városi tiszti főorvosi hivatalban ezen a héten minden délelőtt 11—12 óra között bárkit díjtalanul beoltanak. Mindeki jelentse be a himlős betegget mert a bejelentésért pénzt kap.

— **Sebesültek érkeztek.** Ma délben körülbelül négyszáz sebesült érkezett és ezzel a cs. és kir. tartalékkórháznak létszáma 1300-on felül emelkedett, ami a kis számú orvosi személynél mellett nagy gazdasági és orvosi erőfeszítésbe kerül. A betegeket a vasútállomáson Oláh Béla dr. ezredorvos, kórházparancsnok és Pollerman Artur dr. főorvos fogadták kellő számú mentőkocsival és hordággal. Nagyobb részt már gyógykezelés alatt állók és könnyebb betegek voltak.

— **Egy vagon kenyérliszt helyett tengeri lisztet kapunk.** Az Országos Közélelmezési hivatal táviratilag értesítette a városi hatóságot, hogy ezentul a város havi lisztkontingensét egy vaggonnal leszállítják, illetve egy vagon kenyérliszt helyett ugyanannyi kitűnő minőségű csíráltatott kukorica lisztet kap a város s így a havi lisztkontingens 4 vagon kenyér- és 2 vagon kukorica lisztből fog állani. A város közönsége a Közélelmezési Hivatal ezen intézkedését bizonyára kellemes megnyugvással veszi tudomásul, mert kétségtelen, hogy a csíráltatott tengerivel kevert lisztből sült kenyérnek semmiféle mellékíze nincs és nem is keserű, mert a kesernyés ízt előidéző olajtartalom abból ki lesz vonva.

— **Nők a katonai kórházban.** Amint ma értesülünk egy igen érdekes újítás lép a közeljövőben életbe a katonai kórházban. A katonai parancsnokság ugyanis elrendelte, hogy ezentul minden száz betegre csak négy férfi apoló eshetik és a többi helyett ugyancsak száz betegenként nyolc női ápolónő alkalmazandó. A részletes feltételek közül — amelyeket legközelebb hozunk — annyit már most érdemesnek tartunk felemlíteni, hogy napi 2—3 korona lesz a fizetésük és teljes ellátást kapnak. A felszabadult férfiak bevonulnak, arra alkalmas részük a harctérre kerül, míg az ugynevezett segédszolgálatosokat mezőgazdasági munkák elvégzésére hazájukba szabadságolják.

— **Közgyűlés.** A Bajai Kölesönös Segélyező Egylet f. hó 18-án tartotta rendes évi közgyűlését Szász Otto aligazgató elnökle mellett. Az évi közgyűlés az igazgatóság és a felügyelő-bizottság által előterjesztett zármérleg egyhangulag elfogadta, a számadási felmentvényt megadta. Az elhunyt idősb Nánay helyébe igazgatóul Szász Ottó eddigi aligazgatót, aligazgatóul Schnetzer Ernő igazgatósági tagot egyhangulag választotta meg, és igazgatósági tagokul Dr. Lemberger Ármin, Loschitz Béla, Schleszer Miksa, Wiesel Sándor és Wunderlich János újból és Pollák Bernát helyébe Dr. Pál Andor, Schnetzer helyébe Rosenfeld Ignác; felügyelő-bizottsági tagokul Fischer Pál, Heller Richard és ifj. Wagner Antal újból egyhangulag választottak meg. Jegyzőkönyvi hitelesítők lettek: Csányi Ármin és Klein Rezső.

Főmunkatárs:

BOGOVICS BÉLA.

2658—1917. kig. szám.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913: XIV. t. c. 51. §-a értelmében az irni és olvasni tudás azok részéről, kiit az elemi népiskola IV. osztályának elvégzését igazoló bizonyítványt felmutatni nem tudják a közokt. min. 1184—1914. számú rendelet szerint Baja város területére az 522. kib. 1915. számú határozattal alakított állandó vizsgáztató bizottság előtt igazolható.

Az 1917. évi vizsgálatok Baja város területére nézve Baján 1917. évi február hó 28. án d. e. 8—12 óráig, d. u. pedig 4—7 ig a városháza 13. ik számú szobájában (katonai ügyosztály) tartatnak meg.

Vizsgára bocsájtók a férfinemhez tartozó minden magyar állampolgárt, aki életének 24. ik évét betöltötte és a vizsgálatok befejeztével ezen állandó bizottságnál, vagy előzetesen dr. Móder Géza tanácsnoknál a városháza 13. ik számú hivatalban a hivatalos órák alatt akár személyesen, akár levélben az életkort és állampolgárságot igazoló és pontos lakcímüket (ker., utca, házszám) jelentsék be és okmányaik (születési bizonyítvány, adó-katona-, munkakönyv stb.) hozzák magukkal.

Jelentkezőket a jelentkezés sorrendjében nyert sorsszámok szerint fogjuk megvizsgálni. A vizsgálat és bizonyítvány kiadása teljesen ingyenes.

Az egész ország területére és egyszersmindenkorra érvényes bizonyítványt azok kapnak, akik az elemi iskolák VI. ik osztályára engedélyezett olvasó könyvek valamelyikéből kijelölt nyomtatott szöveg 5 sorát el tudják olvasni és annak két sorát tollbamondás után le tudják írni.

Választói jogosultság szempontjából az 1913: XIV. t. c. magának a pusztá irni olvasni tudásnak is bizonyos előjogokat biztosítván a választói jog megszerzése szempontjából ezen igen fontos kellékekre való nyomatékos figyelemztetés mellett felhom a város polgárait, hogy a vizsgálatra mentől számosabban jelentkezzenek.

Baja, 1917. február hó.

Baja th. város polgármestere.

DR. PALÓCZ

k. egészségügyi tanár, v. hórházi specialista orvos
Budapest, IV. Károly-körut 2. sz.
 Sok évi óriási speciális praxisa folytán teljes biztonsággal felismeri és kigyógyítja úgy férfiaknál mint nőknél a titkos és nem betegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendel hétköznapokon d. e. 10—12-ig d. u. 3—5 óráig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válasz bélyeges levélre szivesen ad díjtalan felvilágosítást afelől, hogy otthoni kurával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától.

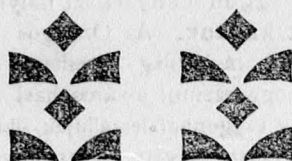
HIRDETÉSEK

FELVETETNEK LAPUNK
 KIADÓHIVATALÁBAN

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal, leírásokkal szolgál az

„AZ UJSÁG”

POLITIKAI NAPILAP OLVASÓINAK.

Előfizetési árak:

Egy hónapra K 2 80.

Negyedévre K 8.—

Félévre K 16.—

Egész évre 32.—

Megrendelő cím:

„Az Ujság” kiadóhivatala Budapest, VII., kerület Rákóczi-ut 54. szám.

KOLLÁR A. BAJA

ALAPITTATOTT 1846

TELEFON SZÁM 187

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- ÉS
RAJZSZERKERESKEDÉSE • ÜGYVÉDI
ÉS KÖZSÉGI NYOMTATVÁNY-RAKTÁR

AZ 1900 ÉVI HELYI IPARKIÁLLITÁ-
SON ARANYÉREMEL KITŰNTETVE •
A BAJAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

KÖNYVNYOMDA

KÖNYVKÖTÉSZEZET